

۲۰۱۹/۰۶/۱۲

دوچینی ویلی

گسترش داعش در افغانستان تهدیدی برای غرب است

مقام های امنیتی امریکایی و افغان گفته اند که با شکست داعش در شرق میانه، این گروه حضور خود را در شمال شرق افغانستان گسترش داده، جنگجویان جدید استخدام می کند و حملاتی را علیه امریکا و دیگر کشور های غربی طرح ریزی می کند .

حدود دو دهه بعد از شروع مداخله نظامی زیر رهبری ایالات متحده امریکا در افغانستان، گروه افراطی داعش به خاطر قابلیت های پیچیده نظامی و استراتژی هدف قرار دادن غیرنظامیان در افغانستان و دیگر کشورها، حتی خطر بزرگتر از طالبان نگریده می شود. نگرانی ها به حدی عمیق اند که حتی برخی ها گروه طالبان را که همچنین با داعش درگیر شده است، به عنوان یک شریک احتمالی برای مبارزه علیه این گروه می بینند.

یک مقام استخباراتی ایالات متحده امریکا در افغانستان به خبرگزاری اسوشیتد پرس گفت که حملات اخیر داعش در کابل «آزمایش مقدماتی» برای حملات بزرگتر در اروپا و ایالات متحده امریکا است.

این مقام که به دلیل حفظ امنیت عملیاتی اش نخواست نامش فاش شود، گفت: «این گروه در مدت بسیار کوتاه تهدیدی از افغانستان برای کشورهای ماست.» او افزود که ماموریت اصلی داعش انجام حملات خارجی در اروپا و ایالات متحده امریکا است: «این هدف آنهاست. این فقط یک مساله زمانی است و این بسیار ترسناک است.» بروس هوفمن، رئیس مرکز مطالعات امنیتی در پوهنتون جورج تاون، افغانستان را به حیث پایگاه جدید احتمالی داعش بعد از شکست این گروه در عراق و سوریه می بیند. او با اشاره به «مقدار زیاد انبار اسلحه» در شرق گفت: "دولت اسلامی در عراق و سوریه" توجهات و منابع زیادی را به افغانستان متمرکز کرده است.

سواستفاده داعش از کودکان در افغانستان

تصاویری که اخیراً از "دولت اسلامی" در افغانستان ثبت شده اند، نشان می دهند که این گروه تروریستی چگونه از کودکان کم سن و سال افغان برای مقاصد تبلیغاتی خود سوءاستفاده می کند.

"ولایت های داعش"

شاخه افغانستان گروه داعش در سال ۲۰۱۴ اندکی بعد از آن ابراز وجود کرد که این گروه مناطق وسیعی را در سوریه و عراق به تصرف خود درآورده و «خلافت اسلامی» خود خوانده را اعلام کرد. شاخه افغانستان این گروه خود را «ولایت خراسان» داعش می خواند، نامی که در قرون وسطی به مناطقی از افغانستان، ایران و آسیای مرکزی اطلاق میشد.

این گروه ابتدا در افغانستان شمار محدودی جنگجو داشت که اغلباً جنگجویان طالبان پاکستانی رانده شده از پایگاه‌های شان در امتداد مرز و همچنین افراد ناراضی طالبان افغان بودند. طالبان با این گروه در افغانستان مقابله کرده اند و جنگجویان شاخه افغانستان داعش به ابوبکر البغدادی، رهبر این گروه بیعت کرده اند. داعش در افغانستان حملات بزرگی را بر اقلیت شیعه انجام داده است.

با هدف قرار گرفتن فرماندهان داعش توسط نیروی هوایی ایالات متحده امریکا، این گروه در ابتدا ضربات سختی را متحمل شد. اما این گروه دوباره زمانی تقویت یافت که در سال ۲۰۱۵ جنگجویان جنبش اسلامی ازبکستان به آن پیوستند. امروزه تخمین زده میشود که داعش در افغانستان هزاران جنگجو دارد که اکثرآ از آسیای مرکزی اند اما برخی شان از کشورهای عربی، چین، هند، بنگله دیش و همچنین اویغورهای چین اند. این گروه مدت طولانی است که در ولایت ننگرهار در مرز با پاکستان فعالیت دارد، اما در شمال افغانستان نیز حضور دارد و اخیراً فعالیت خود را به ولایت کنر نیز گسترش داده است. این منطقه کوهستانی زمانی پناهگاه اسامه بن لادن، رهبر مقتول شبکه القاعده بود.

منطقه ای به شمول چهار ولایت ننگرهار، نورستان، کنر و لغمان به حدی خطرناک بود که نیروهای زیر رهبری امریکا در سال‌های اول ماموریت شان به افغانستان آن را به صورت اختصاری با حروف اول نام شان (N2KL) یاد می کردند. در سال ۲۰۰۵ طالبان با شلیک راکت از کوه‌های کنر، یک هلیکوپتر چینهوک امریکایی را سقوط دادند که در آن حادثه ۱۶ عضو نیروی دریایی و خاص ایالات متحده کشته شدند.

اجمل عمر، عضو شورای ولایتی ننگرهار گفت که داعش حالا در همه این چهار ولایت حضور دارد. او افزود: «فعالاً در کنر وضعیت طوری است که در طرف راست سرک طالبان قرار دارند، داعش در سمت چپ سرک و حکومت در وسط آن قرار دارد.» او افزود که ولایت کنر به زودی به عنوان مرکز داعش جانشین شرق میانه خواهد شد.

عمر افزود: «زمانی که داعش در افغانستان به فعالیت آغاز کرد، احتمالاً حدود ۱۵۰ نفر بودند، حالا شمار آنها به هزاران و هزاران نفر می‌رسد.»

مقام نامبرده استخبارات ایالات متحده امریکا گفت: «خبر بد این است که این گروه مناطق کلیدی و ارتفاعات مخفی را به تصرف در می‌آورد، جایی که می‌توانند دسترسی آزاد به پول، اسلحه و تجهیزات داشته و در آنجا میتوانند آموزش دیده و حملات خود را طراحی و راه اندازی کنند و تسهیل ببخشند.»

این مقام امریکایی افزود: «من فکر میکنم که اولویت نظامی شماره یک آنها، گسترش مناطق زیر کنترل شان در شرق افغانستان است.» او افزود که هدف این گروه در نهایت این است که شهر جلال آباد، مرکز ولایت ننگرهار را در محاصره خود بیاورد.

رجوع به طالبان

۱۸ سال بعد از شروع مداخله نظامی ایالات متحده امریکا و سقوط حاکمیت طالبان، نمایندگان دوجانب در حال مذاکره اند تا یک راه حل سیاسی برای این جنگ طولانی پیدا شود.

زلمی خلیل‌زاد، نماینده خاص ایالات متحده امریکا برای پروسه صلح افغانستان، در چند ماه اخیر چندین بار با نمایندگان طالبان دیدار داشته است. به نظر میرسد دو جانب روی توافقنامه ای نزدیک میشوند که براساس آن

نیروهای خارجی از افغانستان خارج میشوند و در عوض، طالبان تعهد میکنند که نگذارند از افغانستان به عنوان پایگاهی برای حملات در جهان استفاده شود.

مقام استخبارات ایالات متحده امریکا در افغانستان گفت: «یکی از امیدواری‌ها به این مذاکرات این است که طالبان را داخل حکومت و در جنگ علیه داعش بیاورد. آنها از این مناطق و کوه‌ها شناخت دارند. این مناطق آنها هستند.»

اما این خطر هم وجود دارد که یک توافق صلح منجر به این خواهد شد که جنگجویان افراطی طالبان به داعش بپیوندند. چنین چیزی قبلاً در بخش‌هایی از شمال و شرق افغانستان مشاهده شده است.

روسیه به تکرار زنگ خطر را از فعالیت داعش در افغانستان به صدا درآورده است و حتی پیش از ایالات متحده امریکا با طالبان تماس برقرار کرده است. سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه ماه گذشته در دیدار از قرغیزستان، افغانستان را «تخته خیز» داعش بعد از شکست این گروه در شرق میانه عنوان کرد.

روسیه مانند ایالات متحده امریکا توافق با طالبان را بهترین راه برای مبارزه علیه تهدیدات داعش میداند. مسکو دو بار میزبان جلسه‌ای بوده است که در آن طالبان و چهره‌های سیاسی افغان مشارکت داشته‌اند.

تهدیدی برای غرب

یک مقام استخبارات امریکا در افغانستان گفت که در نبود یک استراتژی تهاجمی مبارزه علیه تروریسم، شاخه افغانستان گروه داعش قادر خواهد بود که حملات بزرگی را در سال‌های آینده در ایالات متحده امریکا و اروپا راه اندازی کند. او افزود که جنگجویان بازداشت شده داعش در افغانستان با اعضای این گروه در دیگر کشورها ارتباط داشته‌اند.

علاوه بر این، مقام‌ها دست کم هشت تن را در پیوند به شاخه افغانستان داعش در ایالات متحده امریکا بازداشت کرده‌اند.

مارتین عزیز یی‌رند، جوان ۱۸ ساله از تگزاس که حمله‌ای را طراحی کرده بود، گفته است که از داعش الهام گرفته بود و قصد داشت به جنگجویان این گروه در افغانستان بپیوندد. او در ماه اپریل به ۲۰ سال زندان محکوم شد.

مقام نامبرده استخباراتی گفت که رحمت عقیلوف، مرد ۳۹ ساله از بیک که در سال ۲۰۱۷ در استکهلم موتر خود را بر عابران راند، نیز با جنگجویان در افغانستان ارتباط داشته است. او افزود: «این فرد در جریان بازجویی گفته است: "این فرمانده من در افغانستان است و به من میگوید که چه کاری انجام بدهم."»

به گفته مقام‌های استخباراتی در داخل افغانستان این گروه در تلاش جلب شاگردان در پوهنتون‌ها می‌باشد؛ افغان‌هایی که با فن و تخنیک آشنا بوده، به سادگی می‌توانند به خارج سفر کنند و با استفاده از رسانه‌های اجتماعی میتوانند در برنامه‌ریزی حملات کمک کنند.

اسوشیتد پرس / ع.ف. / ن. ا.